

۲۱/ سپتمبر / ۲۰۱۳

لس ورځې د سولې لپاره حرکت، په ۲۰۱۲ کال کې د سولې او ترقۍ لپاره د همکارۍ مؤسسې (CPD) په نوبت له یو شمېر مدني ټولنو سره په همکارۍ کې په دې موخه را منځته شو، چې لږ تر لږه د سولې د نړیوالې ورځې د نمانځنې په پلمه له دولت، وسله والو مخالفینو او نړیوالې ټولنې سره ولسي غوښتنې، اندیښنې او وړاندیزونه شریک کړي، سرکال هم د خوښۍ ځای دی، چې د سولې او ترقۍ لپاره د همکارۍ مؤسسه د یاد حرکت د استمرار هوډ لري او دغه ویاړمنه ورځ په افغانستان کې یوځل بیا نمانځي.

مور (لس ورځې د سولې لپاره حرکت) په دې باور یو، چې په افغانستان کې سوله هغه مهال شونې ده، چې د جگړې ټولې ښکېلې خواوې په پوره صداقت او ریښتونولۍ په دغې لار کې کوټلي گامونه اوچت کړي او د سولې د ټینګښت لپاره یواځې اسلامي، ملي او نړیوال منل شوي ارزښتونه په پام کې ونیسي.

له بلې خوا د سولې په بهیر کې ښکیل نړیوال لوری هم، باید نور د افغان ولس په سر سودا ونه کړي بلکې د افغانستان د هوساینې تر څنګ د نړۍ امن ته هم ژمن پاتې شي، له بلې خوا د نړیوالې ټولنې مرموز او دوه مخی سیاست هم ددې لامل شوی دی، چې د سولې بهیر ټکنی کړي، چې ښه بېلگه یې په روان کال کې، په قطر کې د طالبانو د دفتر د پرانیستلو ډرامه وه، چې په لوی لاس یې د سولې هڅې تر ډېره بریده زیانمنې او په دغه بهیر یې خلک تر پخوا ډېر شکمن کړل.

اوسنۍ حاکمه اداره باید د تېرو دولتونو له تجربو څخه کار واخلي او د سولې د ټینګښت په لار کې د افراط او تفریط پر ځای د اعتدال لاره خپله کړي، د سولې د ټینګښت بهیر کې باید داسې خلک وگماری. چې له ولسي باور څخه برخمن وي. ددې ترڅنګ دولت باید دې ته جدې پاملرنه وکړي، چې د سولې بهیر یواځې جگړې له خنډ سره نه دی مخ کړی بلکې د ناقانونه وسله والو ډلو شتون، د مخدره توکو کښت او قاچاق، بې کچې اداري فساد، د قانون کمزوري، په واکمنې ادارې د خلکو بې باوري، د ادارې په لوړو پوستونو کې د داسې خلکو شتون کوم، چې په تېرو کورنیو جگړو کې ښکیل وو او ... دا هغه څه دي، چې په هیواد کې د جگړې له غځیدا سره مرسته کوي او په مستقیم او یا نا مستقیم ډول د سولې هڅې له خنډ او خنډ سره مخ کوي.

د واکمنې ادارې تر څنګ د افغانستان علماء باید د سولې په ټینګښت کې خپله اسلامي او ملي دنده په هغه ډول، چې ښایي ترسره کړي او کله خدای مکړه هم به دولس او هم به د الهی محاسبې وړ وگرځي، علماء باید په دې پوه شي، چې ددوی ستر رسالت یواځې د جمعې په خطبو او د جوماتونو په امامت کې نه شي خلاصه کیدای.

ځکه نو مور (لس ورځې د سولې لپاره حرکت) خپلې غوښتنې د افغانستان د اسلامي جمهوریت له مشرتابه پلاوي، وسله والو مخالفینو، سیاسي اپوزیسیون او نړیوالې ټولنې څخه په لاندې ډول مطرح کوو:

1- د افغانستان دولت باید د سولې د بهیر په هر پړاو کې عدالت له پام څخه ونه غورځوي او د سولې په شورا کې داسې خلک په دنده وگماری، چې ولس ته د باور وړ او د بشري حقونو تر پښولاندې کوونکي نه وي.

2- د ۱۳۹۲ لمريز کال د کلنۍ بودیچې ۴۳٪ امنیتي چارو ته ځانگړې شوې، که چېرې په هیواد کې امنیت خوندي وي نو ښکاره خبره ده، چې د امنیتي بودیچې ډېره برخه به په نورو اړینو سکتورونو کې وکارول شي، ځکه نو په کار ده، چې دولت خپلې هڅې لا زیاتې کړي ترڅو سوله ټینګه شي.

- 3- د 1392 لمريز کال په کلنی بودیجه کې د سولې دعالي شورا د بودیجې په اړه هېڅ ډول مالومات نه شته، ځکه نو دولت باید د سولې دعالي شورا بودیجه او نورې کړنې تر هغه بریده، چې د قانون غوښتنه ده له ولسه پټې و نه ساتي.
- 4- دولت باید دسولې د ټینګښت په موخه په راتلونکو ټاکنو کې د جنګي جنايت کارانو د کانديدۍ مخنيوی وکړي او هغو خلکو ته دې د نوماندۍ اجازه نه ورکوي، چې په ولسي وژنو تورن دي.
- 5- دولت باید د بشري حقونو دکمیسیون د شخړو د ترسیم (ترسیم منازعه) راپور د خپرېدو ننگه وکړي، کوم چې د جنګي جنايتکارانو خبرې برېښوي او د بشري حقونو کمیسیون ته دې دنده وسپاري تر څو یاد راپور خپور کړي.
- 6- سره له دې چې د هیواد اساسي قانون معلوماتو ته د لاسرسی حق په رسمیت پېژندلی دی، خو لا هم معلوماتو ته د لاسرسی قانون نه دی توشیح شوی، مسوول چارواکي باید دغې ستونزې ته جدې ته پاملرنه وکړي.
- 7- دولت او وسله وال مخالفین باید د هېواد او ولس گټې تر بل هر څه لوړې او محترمې وګڼي او د سولې د ټینګښت لپاره دې یواځې او یواځې همدغه ارزښتونه په پام کې ونیسي.
- 8- دولت باید داسې سولیزه چاپیریال رامنځته کړي، چې هر افغان پکښې خپلو بنسټیزو حقونو ته بشپړ لاسرسی ولري.
- 9- په واکمنې اداره کې د پخوانیو جگړه مارو ډلو د لوړ پوړو غړو شتون ددې لامل شوی، چې ولس د قانون په پلي کولو بې باوره شي، په تېرو دولسو کلونو کې آن ددې هڅه نه ده شوې، چې د پخوانیو ناخوالو د عاملینو خبرې سره له دې چې ولس ته برېښې دي په رسمي بڼه برېښې او بلاخره محکمې ته و درولې شي.
- 10- د سولې د ټینګښت په پروسه کې باید واکمنه اداره، د ځوانانو (خویندو او ورونو) رول ته په درنه سترګه وګوري او دغه ځواک څخه سمه گټه پورته کړي.
- 11- نړېواله ټولنه په ځانګړې ډول ګاونډي هیوادونه باید خپل دوه مخي سیاستونه په افغانستان کې پای ته ورسوي او په ریښتینې بڼه د افغانستان د سولې له بهیر سره مرسته وکړي، ځکه باثباته او سوکاله افغانستان نه یواځې د افغانانو بلکې د سیمې او ټولې نړۍ په گټه دی.

د لا زیاتو مالوماتو لپاره زموږ سره اړیکه کې شئ:

برېښنالیک: cpd.afg@gmail.com

تېلېفون: 0093799074493 / 0093796048680 (یوازې د رسنیزو چارو لپاره)

فیسبوک: www.facebook.com/cpd.afg

د تغیر کاروان گروپ: <https://www.facebook.com/groups/CaravanOfChange/>

ویبلاگ: www.cpdo.blog.af

تویتر: <https://twitter.com/Cpdafg>

